

Anekdoter om dyrlægerne i Gundsølille

Egnshistorisk Nyt nr. 1 –2002 – udgivet af Egnshistorisk Forening i Gundsø

Anekdoter om dyrlægerne i Gundsølille

I over 40 år boede der en praktiserende dyrlæge, samt hans assistent i Gundsølille. De bor der begge endnu, men de har solgt deres praksis og bor stadig i hver sin villa i byen, men nu ganske privat som forhenværende. Dyrlæge Andreas Bak kom allerede i september måned 1942 til Gundsølille og fik straks en stor kundekreds, som han betjente på bedste måde, hjulpet af forskellige assistenter. Der var for det meste meget travlt, op gennem 50erne og 60erne, da der var mange heste på gårdene før traktorens udbredelse, og også mange kreaturer.

Min mand og jeg har aldrig haft andre dyrlæger end dem i Gundsølille. Engang havde vi en gris, der var syg, den ville ikke æde, men lå i en krog og pustede meget. Så tog Christian den i en sæk og kørte op til Gundsølille med den. Bak så på den og sagde: "Enten er det hjertet, eller også er det lungerne, - det sandsynligste er lungebetændelse, så det giver vi den en indsprøjtning for". Det gjorde Bak, og grisen faldt død om. "Nå" sagde Bak, "så var det hjertet", - "Tak for det" sagde Christian og kørte hjem med sin døde gris. En gang blev Bak ringet op, midt om natten af en meget urolig mand, hvis følelse var ved at fole, men fødselen var gået i stå. - "Jeg kommer med det samme" sagde Bak, og smækkede røret på, kom hurtigt i tøjet, og fandt sin taske med alle remedierne, - og så stod han der. Han havde jo ikke fået mandens adresse, så han måtte vente ved telefonen til manden ringede igen. En anden gang, da vi var på vej i bil til Roskilde, indhentede vi en lang militærkolonne. Vi holdt os pænt bagved i adstadigt tempo, som militæret altid benyttede, -men pludselig blev vi overhalet fra højre, idet en lille Morris passerede os på cykelstien, og den forsvandt i stor fart forbi alle de militære køretøjer. Det var selvfølgelig Bak, der sad i den lille Morris, som ikke havde tid til at køre så langsomt. Igennem mange år havde vi 15-20 køer, nogle ungkreaturer og kalve, samt en tyr til at betjene damerne, disse tyre lod vi kun blive ca. 3 år, så var deres døtre blevet voksne, og så skulle der nyt blod til. Det kunne også hændes, at de blev ondsksfulde, hvis de blev for gamle, eller hvis

de ikke havde nok at lave. Sidst i tresserne havde vi en stor sortbroget tyr, der blev mere og mere aggressiv. Han gik og brummede og rev jord op med klovene, og engang vi gik og lugede roer udenfor indhegningen, gik han på den anden side frem og tilbage og brummede og skabte sig, han gik der nok en halv time, før han fortrak med sit harem ud i den anden ende af engen, så vi kunne liste hjem. Vi var enige om, at nu gik den ikke længere, noget måtte gøres. Selvfølgelig kunne Christian skyde den en kugle for panden, men så ville vi ikke få mange kroner for den døde krop, så vi ringede til slagteren i Viksø slagtergård. Slagteren var på det tidspunkt en ung mand, stor og kraftig - og ikke bange af sig. "Det ordner jeg" sagde han, "men først må i skaffe en sundhedsattest på, at tyren er sund og frisk og i live".

Vi sendte bud efter dyrlæge Bak, og han kørte i sin bil helt ned til leddet i indhegningen, men han blev dog på den rigtige side og forlod ikke bilen. Tyren kom i fuld fart og standsede på den anden side af leddet, og begyndte at fnyse og smide græstotter op i luften, - "Uha uha" sagde Bak "han ser sandelig meget frisk og sund ud, jeg skal nok underskrive dens sundhedsattest", så fandt han hurtigt sin bil og forlod gården i fuld fart. Næste morgen stillede slagteren i lastbil med kran medbringende sit gevær, og 2 unge medhjælpere med hver sin store skarpe kniv. Medhjælperne, bilen og jeg blev udenfor indhegningen. Christian kørte på sin traktor ind i indhegningen, slagteren stod bagpå med sit gevær ladet. De kørte langsomt ind i engen og forbi kreaturerne, der græssede fredeligt i nærheden, - tyren så køretøjet og kom brummende hen imod det. Slagteren hævdede koldblodigt sit gevær og skød tyren lige midt i panden, og dyret faldt stendød om, - så kom der ellers gang i medhjælperne, de løb alt hvad de kunne ud og skar halsen over på tyren, så alt blodet kunne løbe ud. Men da køerne lugtede det varme blod, blev de helt vilde, de sprang rundt med halerne lige i vejret og brølede af al kraft. Det varede længe før de faldt til ro igen. Og det bedste var, at tyren ikke nåede at være skyld i nogen ulykker, - jeg mener at der kun gik et par måneder, før vi læste i avisen, at 2 ældre mennesker var blevet slemme tilredt af en uvan tyr. Når man blev indbygger i Gundsølille før i tiden, - før der kom farver på fjernsynet, - kunne man næsten ikke undgå at blive deltager i en klub af kortspillere, og det blev Andreas Bak også ret hurtigt, da han kom til byen 1942, og han var en trofast deltager i

Anekdoter om dyrlægerne i Gundsøllille

Egnshistorisk Nyt nr. 1 –2002 – udgivet af Egnshistorisk Forening i Gundsø

indtil flere af disse klubbers fornøjelige og hyggelige aftener gennem mange år. Det siges, at engang for en del år siden, havde Andreas Bak aftalt en kortspil-aften hos Chr. Harmsen, "Mariebjerg" sammen med Laurits Jørgensen, "Lindebjerggård" og Albert Andersen, "Haukjærgård", men Andreas Bak undslog sig, for han havde været ude i embeds medfør den foregående nat, og ville gerne have udsovet, da han på dette tidspunkt ikke havde nogen assistent.

De tre gårdmænd var jo ikke rigtig fornøjet med at skulle spille tremands Whist, så på et tidspunkt ringede Harmsen til Bak, og sagde: "om han ikke nok ville komme og se på en so"- "jo da" svarede Bak med søvnig stemme i telefonen.

Da Bak ankom til "Mariebjerg" gik de tre mænd nede i grisestalden, og Bak gik derned, og spurgte Harmsen: "hvilken so er det, der er noget i vejen med" hvortil Harmsen svarede: "ja du kan sådan set selv vælge"- så gik der en prås op for Bak og han sagde: "lad os så komme til at spille kort, for nu er jeg jo vågen".- alle kneb havde gyldighed når det bare drejede sig om at spille kort. Det beviser jo også følgende lille episode, som omhandler dyrlæge Sørensen, der også var med i de respektive kortklubber:

En sommeraften for år tilbage, skulle Sørensen spille kort hos Albert Andersen 'Haukjærgård' i Gundsøllille, og der sad tre mand og ventede på ham, og bandede over at han ikke kunne komme til tiden.

Men Sørensen havde været kaldt ud, og var blevet forsinket, og i sin iver efter at nå kortspiller, kørte han så hurtigt, at han blev standset af en af politiets patrulievogne, men han forsvarede sig med at han skulle ud til en syg hest hos Albert Andersen i Gundsøllille, og at der allerede var ankommet tre mand som ventede på ham der.

Sørensen fik så lov til at køre uden at blive noteret, og da han kom ind i stuen hos Albert Andersen kort efter ringede telefonen, og selvfølgelig tog Sørensen den, - det var Roskilde politi, som spurgte om det var hos Albert Andersen, og om han havde en syg hest: "ja" svarede Sørensen, "men dyrlægen er lige kommet ind af døren, så jeg har lidt travlt" Roskilde politi undskyldte meget, - og så spillede man kort, og morede sig over Sørensens historie.

Følgende er fortalt af Andreas Bak:

- For år tilbage ringede Oluf Olsen i Jyllinge, at en af hans køer havde trommesyge, som er en livstruende sygdom for en ko, så jeg kørte jo så til Jyllinge, og på vej derned så jeg godtnok at jeg blev forfulgt af

en bil, men jeg havde jo travlt, og kørte jo nok for hurtigt. Jeg kom ned på Bygaden, drejede op til Oluf Olsen, og først da jeg stod ud af bilen, blev jeg klar over, at det var politiet jeg havde haft efter mig, for de gik nede på gaden og spurgte folk: "hvor blev han af", - da jeg så gav mig til kende, sagde de: "nå, det var bare dyrlægen" og så morede de sig, og jeg slap for tiltale. - Sådan gik det mig ligesom det gik Sørensen.

Andreas Baks mangeårige assistent og senere kompagnon Anders Sørensen er en mand med stort lune, og han er meget dygtig, også til smådyr, såsom hunde og katte, og har reddet livet for et par af mine katte. Han overtog for nogle år siden Andreas Baks praksis, men har nu solgt den igen til sine dygtige assistenter.

Foruden at være en god dyrlæge er han også et rigtigt selskabsmenneske, der elsker en god Cigar og et (eller flere) glas Cognac, desuden har han gået meget på jagt gennem årene. Christian siger gerne, at enten er det en jagt for dyrlæger og opefter, eller også er det en jagt for dyrlæger og nedefter. Sørensen omgås lige så gerne prins Henrik og Christian Kjær, som ganske almindelige bønder.

Engang havde vi en god so, der ikke kunne få født sine grise, så vi sendte bud efter Sørensen, der foreslog kejsersnit, så kunne vi måske redde enten soen eller grisene.

Vi sendte bud efter forstærkning, da soen skulle bedøves og lægges op på et højt underlag, vi havde vores voksne søn og så Christian, og fik fat i naboen, men han var ikke til megen hjælp, for da dyrlægen havde fået skåret hul, og trak den ene blodige gris ud efter den anden, så blev han bleg og dårlig og måtte ud i den friske luft.

Midt i operationen sagde Sørensen pludselig: "nu skete det værste der kunne ske" "hvad er det" "sagde Christian "dør soen", "nej" "svarede Sørensen "min cigar er gået ud", men han fik ild på sin cigarstump og operationen fortsatte, og vi reddede både soen og 10 små sunde grise.

En efterårsaften kunne han godt ringe, og spørge, om vi ikke havde en kat, der skulle aflives, for nu havde han tid til at komme. "Nej" svarede Christian, "men du kan godt komme og skyde ænder i aften". "Ja tak", svarede Sørensen, "det var nu også mest derfor jeg ringede".

Og sådan kunne jeg blive ved. Mange sygdomstilfælde har dyrlægerne kureret hos os, andre gange var der intet at stille op. Mange dyr har vi haft gennem årene i Østrup, nogle mindes vi med glæde, andre med sorg.

Anekdoter om dyrlægerne i Gundsøllille

Egnshistorisk Nyt nr. 1 –2002 – udgivet af Egnshistorisk Forening i Gundsø

Men uinteressant var det aldrig, at omgås dyr, tit var de mere behagelige end mennesker i deres adfærd.

Skrevet af Kæthe Skov Larsen, som sammen med sin mand Christian Skov Larsen i mange år boede på Ådalsgården i Østrup.